

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Cur locustæ hoc loco Hæreticos significant. Sectio VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Populus Iudaicus calamus fractus, Gentilis linum fumigans appellatur.

D. Hieron. Osee 13. Hereticorum cecitas.

tibus, & affectibus fumigantes non pessundedit, sed sanauit. Altera D. Hieronymi intelligētis nomine calami quassati populum Iudaicum, nomine, verò lini fumigantis Gentilem hoc sensu. Calamus, inquit, fructus, qui fuit antea vocalis, & laudes Domini cōcinebat appellandus est Israël: qui quoniam impedit in angularem lapidem, imò cecidit super eum lapis, fractus est, cui qui inniti voluerit, pertundet manus illius: qui enim post aduētum Domini Euangelicæ doctrinæ spiritum derelinquens in Iudaicæ literæ morte requiescit, istius cuncta opéra vulneratur. Linum quoque fumigans non extinguet, populum videlicet de Gentibus cōgregatum, qui extincto legis naturalis ardore fumi amarissimi, & qui noxius oculis est, tenebrosæque caliginis inuoluebatur erroribus. Vbi vides fumum pro cecitate vsurpati. Ex his iam perspicuum relinquitur, cur hæretica doctrina in fumo putei abyssi expressa à Ioanne fuerit propter caliginem, ac tenebras, quas multis in partibus hominum mentibus offudit. Sic enim D. Hieron. de Hæreticis interpretatur illud apud Oseam 13. *Erunt quasi nubes marina, & sicut ros marinus præteriens, sicut pulu turbine aptus ex area, & sicut fumus de fumaris.* Quo loco tamē illæ similitudines breuitatem, & celeritatem significant, qua impiorum felicitates citò prætereunt, vt idem Hieron. exponit, tamen etiam fumus de fumaris tenebras, & caliginem declarat, qua ex cæcati Hæretici veritatis lucem inueniri non possunt. Rectè etiam fumo de fumaris comparantur, quia ex Stygio camino Hæretici egrediuntur. Aduerte autem pro eo, quod nos habemus, *sicut fumus de fumaris*, haberi apud Septuaginta, *sicut fumus de locustis*, quod magis adhuc ad nostrum institutum facit: ea verò translationis varietas ex diuersitate punctorum Hebræorum orta est, vt auctor est D. Hieronymus.

Cur locustæ hoc loco Hæreticos significant.

SECTIO VI.

I. VT melius appareat, cur Hæretici locustarū nomine à Ioanne hoc loco exprimitur, sciendum est non esse insolens in sacris literis hoc, & similitū animalū genere persecutores intelligi: quemadmodū legimus Ioel. 1. *Residuum erucæ comedit locusta, & residuum locustæ comedit bruchus, & residuum bruchi comedit rubigo.* Quo loco quanquā iuniores Hebræi volunt sermonē esse de plagis illatis à Deo per eiusmodi animalia, & rubiginē, de fame videlicet, quæ quatuor integris annis perduravit primum eruca cūcta vastante, deinde locusta, bruchus, & rubiginē: longe tamē est probabilius, quod aiunt antiquiores Hebræorū, quos sequuntur Rupert. Lyranus. & alij, significari quatuor orbis imperia Hebræis infesta, quæ Hebræorū gentem ordine quodam ita oppresserunt, vt quod vnum intactum reliquisset, alterū funditus euerteret: itaque in eruca Assyriorum, & Chaldæorū, in locusta Medorū, atque Persarum, in bruchus Græcorū in rubiginē Romanorū imperiū expressum fuisse: quæ expositionē etiam assertit, nec improbat D. Hier. tamē si alteram ei præferat, videlicet vnicū Chaldæorum imperiū eo loco adumbrari, quod quater sub Nabuchodonosor Hebræorū populū diuexit. Primum cum Nabuchodonosor Hierosolymā obsedit, duxitque secū Ioachim Regem Iudæ, & partē vasorum domus Domini asportauit in terrā Sennaar, vt refertur 2. Paralipom. 39. & Dan. 1. Deinde cum captiuum duxit Babylonem Ioachim, siue Iechoniam præcedentis filium 4. Reg. 24. Tertiū, cum Sedechiam vltimū Regē Iudæ eruit oculis Babylonem etiam duxit captiuū 4. Reg. 25. Denique, cū Nabuzardan Babylonij exercitus princeps urbem, & templū incendit 4. Reg. 25. vbi obiter duo obseruanda sunt. Vnum est florētissima orbis imperia vilissimis, & abiectissimis animalculis comparari, vt

Ioel. 1. 4.

Hebræi iuniores.

Antiquior.

Rupert.

Lyranus.

Orbis imperia, vermicula expressa.

D. Hieron.

2. Paral. 36.

Dan. 1.

4. Reg. 24.

4. Reg. 25.

4. Reg. 25.

parati, ut indicetur, quam vili pretio mundana omnia aestimanda sunt, & quasi ab-
 retiliani vermiculi pede calcada. Alterum est non solum abiectionis animalibus,
 sed etiam noxiis comparari propter salutis periculum, quod in regnis admi-
 nistrandis, & in vniuersum in omni humana felicitate cernitur. Siue igitur soli
 Chaldaei, siue reliqui, quos nominatiuimus, plagaru illarum nomine expressi à Ioë-
 le fuerint, illud certu est locustas, & reliquas huiusmodi plagas, iuxta probabiliore
 sententiam, non proprie accipiendas esse, sed translate pro infestissimis Hebrae
 gentis hostibus usurpandas: sic enim etiam locusta accipitur Amos 7. cap. *Ecce fi-*
etor locustae in principio germinantium serotini imbrui, & ecce serotinus post consorem gregis.
 Vidit nempe Propheta in spiritu quendam, qui infinitam locustarum multitudi-
 nem producebat, quem appellat fictore, quae locustarum multitudo significabat
 Assyriorum exercitum, qui quarto anno regni Ezechiae duce Salmanasar Rege
 Assyriorum venerunt in terram decem tribuum, easque in Syriam transtulerunt.

Ex his iam mirum videri non debet Hæreticos acerrimos Ecclesiae hostes sub lo-
 custarum typo fuisse à Iobanne adumbratos. Primum, quia locusta animal est ma-
 xime nociuum herbis virentibus: vnde Exod. 10. de locustis dicitur: *Nihil omnino*
virens relictu est in lignis, & in herbis terrae in cuncta Aegypto. Sic enim Hæretici quid-
 am fidei, & sanctitatis viride erat, in multis partibus corroserunt. Secunda ratio
 desumitur ab vnanimi aduersus Ecclesiam conspiratione iuxta illud Pron. 30. cū
 dicitur: *Quatuor sunt minima terrae, & ipse sunt sapientiora sapientibus: Formica populus in-*
firmus, qui preparat in messe cibum sibi, Lepusculus plebi inualida, qui collocat in petra cubile suu:
Regem locusta non habet, & egreditur vniuersa per turmas suas: stellio manibus nititur, & mo-
racur in adibus Regū. Est autem stellio serpens laeetiae similis cū oculis quibusdam, &
 veluti lucetibus guttis in modum stellarum depictus, vnde & nomen sumpsit, de
 quo scribit Plin. lib. 3. c. 10. nullū animal fraudulentius homini inuidere. Quonia
 igitur hæretici vnanimi consensu aduersus Ecclesiam conspirarunt, optimo iure
 locustarum nomine exprimentur, quae vique adeo inuicē consentiunt, ut Rege, ac
 duce cū careant, tamen per turmas suas tributa egrediantur. Verūm tropolo-
 gicam eius loci expositionē, quam Beda affert, obiter perstringendam duximus.
 In formica igitur eos intelligit, qui in hac vita fructus sibi preparat honorū ope-
 rū, quibus felicitatē promereantur. In lepuscule eos, qui in petra, id est, in Christo
 spem suā omnem collocant iuxta illud Psalmi 103. *Petra refugiu herinaceis,* seu vt alij
 codices habent, *leporibus.* In locusta Anachoretarū concordē vitā, qui nullo præ-
 ceptore singuli in suis latibulis Deo vacabant, & mala pullulantia carnalium vo-
 luptatū germina absumere conabantur. Denique in stellione, qui alis caret, manū-
 bus nititur, & palatia Regū ingreditur, eos qui cū ingenij penuria non valeant, ad
 obtinenda tamen aeterni regni mercedia virtute operatiōis subleuātur. Tertia ra-
 tio est propter locustarū saltus, quos sua incōstātia imitantur Hæretici. Quā ean-
 dem ob causam D. Greg. lib. 31. Mor. c. 19. expendens illa verba c. 39. *Numquid susci-*
tabis eum, id est, equum quasi locustas, & docet locustas Iudaicum populum figuratē:
 quod etiam in quemlibet virū incōstantem potest conuenire, eo quod locusta
 subitos quosdā saltus dent, & protinus in terrā cadant: saltus enim dabāt Hebraei,
 eū per praua opera hæc se audisse denegaret. Videamus, inquit Greg. in eis quali-
 quendam locustarum saltū. Exod. 24. *Omnia verba quae locutus est Dominus, faciemus.*
 Videamus, quomodo subito ad terrā ruit. Num 14. *Utinam virtus essemus in Aegypto,*
 & in hac vasta solitudine vitā peresamus, & non inducat nos Dominus in terrā istā. Locustae
 ergo erant, quia habebant saltum per vocē, & causam per actionē. Quarta, & po-

Amos 7.1.

II.
 Hæretici cur
 locustarum
 typo adum-
 brati.
 Exod. 10. 15.
 Prou. 30. 24.

Plinius.

Beda.

Psal. 103. 18.

D. Gregor.
 lib. 31. 18.

Vir incōstās
 locuste persi-
 mis.

Exodi 24. 7.
 Num. 14. 7.

Interpretat. ferrea ratio, quam afferunt communiter hoc loco interpretat, ea est, quia Hæretici instar locustarum faniolo ore cuncta pollunt: cum enim intellectum habeat erroribus inquinatum, quid aliud ore euoment, quam Hæretica doctrina saluam fœculentam, qua alios inficiant? Quâ ob causam illis potest accommodari illud Esa. 14. *Es. 14. 19.* *Nelateris Philisthaa, quoniam comminuta est virga percussoris tui: de radice enim colubri egredietur regulus & semine eius absorbes vitæ.* Cuius loci literalis sensus est. Mortuo Achaz rege Iuda latrabatur Philisthai, quod nihil iam sibi à posteris Ozia, qui eos multum fregerat, timendum duceret. Præuidens autem Esaias Ezechiam eiusdem Ozia nepotem multo acerbius Philisthaeos oppressurum, lætitiâ eorum ea similitudine comprehendit. *De radice colubri*, id est, de progenie Ozia, egredietur regulus, id est, id est, Ezechias multo exitiosior, & nocentior, quâ coluber: siquidem regulus vel ipso afflatu præteruolantes aues interimit. Verum alij ad Hæreticos eundem locum hoc sensu referunt: *De radice colubri*, id est, de hæresi mente concepta egredietur basiliscus, id est, id est, error prædicatione disseminatus, qui afflatu ipso volucres absorbeat, id est, homines ingenio præstâtes eiusdem erroris veneno inficit. Itaque hæresis, dum mente latet, coluber est: dum publicatur, basiliscus, qui solo afflatu perimit. Possunt & ita ad mores accipere: *De radice colubri*, id est, mala cogitatione, egredietur regulus, id est, malum consensum, & *semine eius*, id est, malum opus volucres interimere, id est, animas, quæ antea virtutum pennisin sublime ferebantur. Ex quo iam colligis cogitationes malas quasi colubros pattuientes regulos maxime esse formidandas.

Quid coronæ similes auro super capita locustarum significant.

Et super capita earum tanquam coronæ similes auro.

SECTIO VII.

CORONA potissimum sumitur pro regno unde est illud Thron. 5. *Cecidit cor-
regno sumi-
tur.* *Corona capiti nostri: vana nobis, quia peccauimus*, id est, quia peccauimus, regnum nostrum fuit euersum, ereptumque Regi Sedechia, qui eo loco per caput intelligitur: & illud Ezech. 21. *Aufer cidarim, tolle coronam: nonne hæc est, quæ humile subleuauit, & sublimem humiliauit?* vbi Dominus loquitur cum Rege Sedechia hoc sensu. Propter iniquitatem tuam auferetur ab Israël sacerdotium, & regnum: (est enim cidaris) mitra Pontificia) id quod contigit, cum Iosedech sumus sacerdos ductus est in captiuitatem cum ipso Sedechia: *Nonne hæc est, quæ humile subleuauit, & sublimem*, id est, Sedechiam humiliauit? quæ interpretatio est Lyr. Aduertendum est autem 70. Inter, ita locum transtulisse: *Aufer cidarim, & depelle coronam: ipsa non talis erit: humiliasti excelsum, & subleuasti humilem*. id est, tua corona ô Sedechia longè diuersa est à coronâ Regis Messia: quoniam Messias reget suos in virginitate, non iniustitia. Ad-
Lyranus.
Septuag.
Interpretat.
dimus posse alludi ad spineam coronam, quâ Messias in passione erat coronatus.
III.
Hæretici re-
ligionis præ-
textu errores
feminaut.
Cum igitur Hæretici sub variis Regibus, ac Principibus Ecclesiam fuerint persecuti: rectè locustarum coronas gestare visas sunt. Quod verò dicuntur auro similes, illud in primis significat. Hæreticos in Ecclesia persequendos præferre zelum fidei, & charitatis: itaque non habere coronas verè aureas, sed auro tantum similes, quia prætextu religionis suos errores disseminare conantur. Solet enim aurum in sacris literis pro religione, & charitate vsurpari: vt fusè diximus in cap. 2. huius operis super illa verba: *suasque tibi emere à me aurum ignitum*: quod etiam pertinet illud Thron. 4. *Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus dispersi sunt lapides: & anctuarij in capite omnium platearum? Fily Sion in iheri, & amici auro primo quomodo copulati sunt: inuasit est earum quibus verbis Propheta ad literam enuntatur.*